

OPEN ACCESS

DOI: 10.25040/ntsh2024.02.23

Адреса для листування: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, вул. Пекарська 69, Львів, Україна, 79010

Е-мейл: pidvalna_uliana@meduniv.lviv.ua

Надійшла до редакції: 30.10.2024

Взята до друку: 15.11.2024

Опублікована: 27.12.2024

ORCID IDs

Уляна Підвальна:

<https://orcid.org/0000-0001-7360-8111>

Лео Шаукал:

<https://orcid.org/0000-0002-0598-6046>

Софія Бауер:

<https://orcid.org/0000-0003-4454-2330>

Ришард Гріглевський:

<https://orcid.org/0000-0002-1171-7846>

Вольфганг Й. Венінгер:

<https://orcid.org/0000-0003-0575-0073>

Леся Матешук-Вацеба:

<https://orcid.org/0000-0002-3466-5276>

Конфлікт інтересів: автори засвідчують відсутність конфлікту інтересів.

Особистий внесок авторів:

Концепція: Уляна Підвальна, Леся Матешук-Вацеба;

Написання статті: Уляна Підвальна, Лео Шаукал, Софія Бауер, Леся Матешук-Вацеба, Ришард В. Гріглевський;

Редагування та затвердження остаточної версії статті: Уляна Підвальна, Лео Шаукал, Софія Бауер, Ришард В. Гріглевський, Вольфганг Й. Венінгер, Леся Матешук-Вацеба.

Дозвіл комісії з питань біоетики: для цієї статті не потрібне схвалення комісії з питань біоетики.

Фінансування: проект фінансується українсько-австрійським науководослідним проектом впродовж 2023 – 2025 рр. (МОН України та Австрійське агентство з питань освіти та інтернаціоналізації (OeAD)), договір M/35-2024 (Проект «Генрик Кадий та анатомічні факультети університетів Відня, Кракова, Праги та Львова – приклад у спільних європейських наукових мережах», реєстраційний номер 0124U004357).

© Всі автори, 2024

Анатомічні кафедри університетів Відня, Кракова та Львова – спільні історія та сьогодення

Уляна Підвальна¹, Лео Шаукал², Софія Бауер³,
Ришард В. Гріглевський⁴, Вольфганг Й. Венінгер²,
Леся Матешук-Вацеба¹

¹Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, Львів, Україна

²Віденський медичний університет, Відень, Австрія

³Віденський університет, Відень, Австрія

⁴Ягеллонський університет, Краків, Польща

Ключові слова: Україна, Польща, Австрія, ювілеї та особливі події, Австро-Угорська імперія, університети, медичний факультет, Європа, Львів, Генрик Кадий, Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького; медичний університет у Львові, ХІХ століття.

Anatomical Departments of the Universities of Vienna, Kraków, and Lviv – A Shared History and Present

Uliana Pidvalna¹, Leo Schaukal², Sophia Bauer³, Ryszard W. Gryglewski⁴, Wolfgang J. Weninger², Lesya Mateshuk-Vatseba¹

¹ *Danylo Halytsky Lviv National Medical University, Lviv, Ukraine*

² *Medical University of Vienna, Vienna, Austria*

³ *University of Vienna, Vienna, Austria*

⁴ *Jagiellonian University, Kraków, Poland*

Keywords: Ukraine; Poland; Austria; Anniversaries and Special Events; Austro-Hungarian Empire; Universities; Faculty, Medical; Europe; Lviv; Henryk Kadyi; Danylo Halytsky Lviv National Medical University; Medical University in Lviv; 19th Century

OPEN ACCESS

DOI: 10.25040/ntsh2024.02.23

For correspondence: Danylo Halytsky
Lviv National Medical University, 69
Pekarska Street, Lviv, Ukraine, 79010

E-mail: pidvalna_uliana@meduniv.lviv.ua

Received: 30 Oct, 2024

Accepted: 15 Nov, 2024

Published: 27 Dec, 2024

ORCID IDs

Uliana Pidvalna:

<https://orcid.org/0000-0001-7360-8111>

Leo Schaukal:

<https://orcid.org/0000-0002-0598-6046>

Sophia Bauer:

<https://orcid.org/0000-0003-4454-2330>

Ryszard Gryglewski:

<https://orcid.org/0000-0002-1171-7846>

Wolfgang J. Weninger:

<https://orcid.org/0000-0003-0575-0073>

Lesya Mateshuk-Vatseba:

<https://orcid.org/0000-0002-3466-5276>

Conflict of Interest: No

Authors' Contributions

Concept: Uliana Pidvalna, Lesya Mateshuk-Vatseba;

Writing of the article: Uliana Pidvalna, Leo Schaukal, Sophia Bauer, Lesya Mateshuk-Vatseba, Ryszard W. Gryglewski;

Editing and approval of the final version of the article: Uliana Pidvalna, Leo Schaukal, Sophia Bauer, Ryszard W. Gryglewski, Wolfgang J. Weninger, Lesya Mateshuk-Vatseba.

Bioethics committee approval: Bioethics committee approval was not required for this study.

Funding: The project is financed by a Ukrainian-Austrian research project for 2023–2025 (Ministry of Education and Science of Ukraine, and the Austrian Agency for Education and Internationalization (OeAD)), contract number M/35-2024 (Austria. Project “Henryk Kadyi and the Anatomical Departments of the Universities of Vienna, Kraków, Prague and Lviv – A case study in shared European scientific networks,” registration number 0124U004357).

© All authors, 2024

У 2024-му виповнилося 240 років від початку академічного викладання медицини у Львові (Україна), розпочате із заснування тут австрійським імператором Йосифом II Йосифинського університету у 1784 році. Окрім того, 2024-й знаменний і 130-річчям відновлення медичного факультету Львівського університету (1894). Саме Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького є спадкоємцем викладання медицини та традицій Йосифинського університету [1].

Зведення нового Морфологічного корпусу (Анатомо-фізіологічний інститут) на вулиці Пекарській стало опорною складовою впродовж та після відновлення медичного факультету Львівського університету, а також центром, навколо якого створювалися та розвивалися наступні кафедри (рис. 1). Окрім суттєвих змін в архітектурі, відновлення медичного факультету стало підґрунтям для розвитку міжуніверситетського співробітництва із Віднем та Краковом, що на той час, як і Львів, належали до складу Австро-Угорської імперії. Тепер ці три міста розташовані в різних країнах – Австрії, Польщі та Україні, зберігаючи тяглість до міжнародної співпраці.

Процес відновлення медичного факультету у Львівському університеті пов'язаний з професором Генриком Кадієм (1851–1912), випускником гімназії Франца-Йосифа у Львові, Ягеллонського університету в Кракові (1870–1871) та університету у Відні (1871–1875) [2]. Професор Кадий відомий як науковець і викладач університетів Кракова, Праги та Львова, де він зрештою став деканом, а згодом і ректором університету (1898–1899).

У 2023 році ми започаткували міжнародний проєкт між Австрією, Польщею та Україною, покликаний вивчити процес створення анатомічних мереж у межах Габсбурзької імперії і дослідити, як поширювалися анатомічні знання у цій царині на прикладі Генрика Кадія, чиє академічне життя тісно пов'язане з медициною у Львові і не тільки.

У нашому проєкті ми прагнемо сформувати нове розуміння функціонування наукової мережі, особливо анатомічної, її впливу на дослідження, навчання, архітектурні заду-

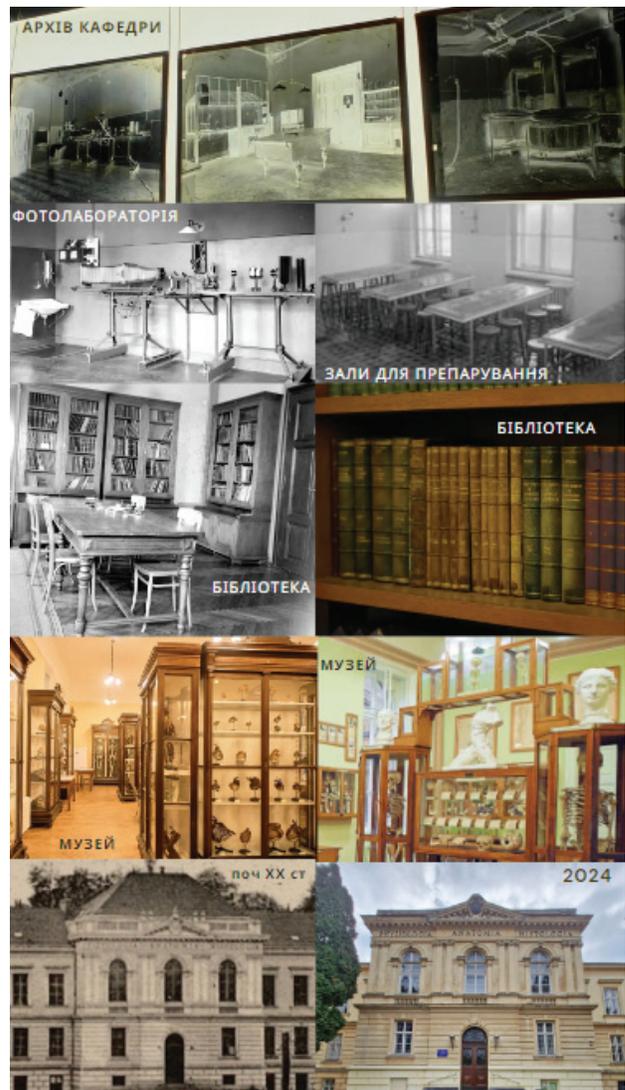

Рисунок 1. Візуалізація кафедри нормальної анатомії Львівського національного медичного факультету імені Данила Галицького (Львів, Україна).

Будівля, де зараз розміщена кафедра анатомії, зведена у 1893 році та офіційно відкрита у 1894 році. Цей неокласичний ансамбль на вулиці Пекарській є результатом співпраці цісарсько-королівського радника з будівництва Йозефа Браунзайса (1837–1915) та львівського архітектора Івана Левинського (1851–1919). Чорно-білі (скляні) негативи фотографій, що збереглися в архіві кафедри, датовані приблизно 1918–1939 роками. Приваблює також сучасний вигляд бібліотеки, музейних залів та фасад будівлі (порівняння вигляду початку ХХ століття і 2024 року).

ми та медичну систему в сучасних Україні, Польщі та Австрії до того, як історичний зв'язок був втрачений із розпадом імперії Габсбургів (1918). Окрім того, ми маємо намір і надалі сприяти міжнародній співпраці у цій галузі між Львовом, Краковом та Віднем.

2024 marks the 240th anniversary of the beginning of academic medical teaching in Lviv (Ukraine), which started with the foundation of the Josephine University by Joseph II in 1784. Additionally, 2024 marks the 130th anniversary of the re-establishment of the Medical Faculty of Lviv University in 1894. Danylo Halytsky Lviv National Medical University is the successor to the medical teaching and tradition of Josephine University [1]. Becoming the focal point around which other departments began to be constructed and developed, the erection of the new Morphological Building (Anatomy-Physiological Institute) at Pekarska Street was a key element during and after the re-establishment of the Medical Faculty of Lviv University (Fig. 1). But next to these architectural changes the re-establishment of the medical faculty also facilitated further development of inter-university collaboration among the cities of Vienna, Kraków, which, like Lviv, were integral parts of the Austro-Hungarian Empire. Today, these three cities are situated in different countries – Austria, Poland, and Ukraine – and maintain their commitment to international collaboration.

The process of re-establishing the Medical Faculty at Lviv University was tied to Professor Henryk Kadyi (1851–1912), who graduated from Franz Josef gymnasium in Lviv before attending the Jagiellonian University in Kraków (1870–1871) and the University in Vienna (1871–1875) [2]. Later, he was active as a researcher and university teacher in Kraków, Prague, and Lviv, where he finally became both dean and university rector (1898–1899). In 2023, we launched an international project between Austria, Poland and Ukraine, which overall delves into the establishment of pan-Habsburg anatomical networks and anatomical knowledge shared in such a network based on the case example of Henryk Kadyi, who was deeply involved in medical academic life in Lviv and beyond.

In our project, we aim to shape a new understanding of how scientific, especially anatomical networking, historically operated and how it affected research, teaching, architectural designs and the medical system in the current-day countries of Ukraine, Poland and Austria before this connection was largely lost with the dissolution of the Habsburg

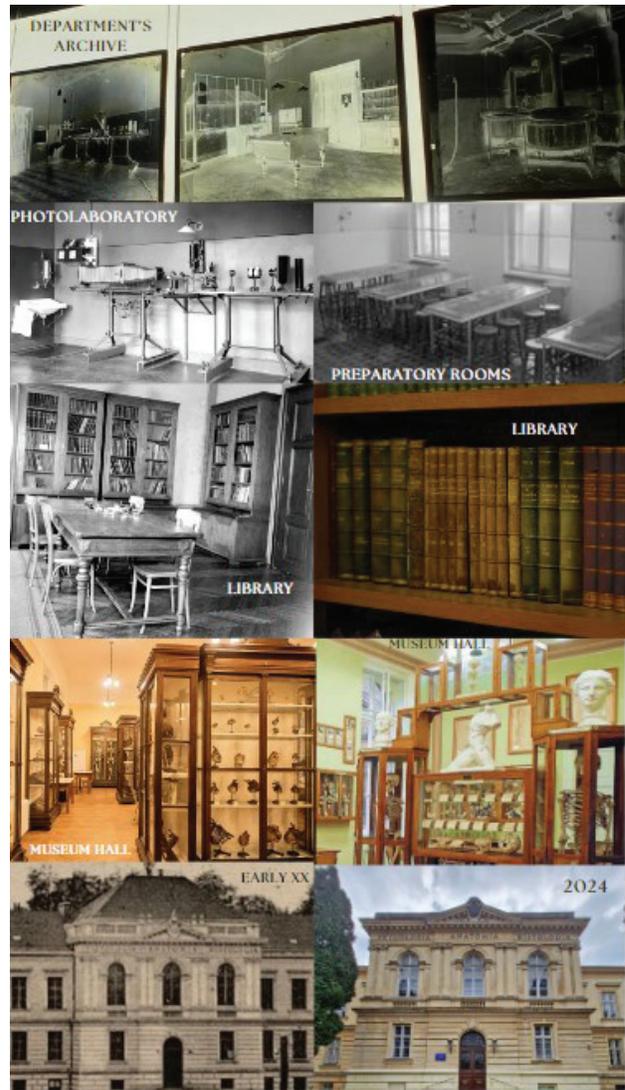

Figure 1. Visualization of the Department of Normal Anatomy, Danylo Halytsky Lviv National Medical Faculty (Lviv, Ukraine).

The building currently housing the Department of Anatomy was constructed in 1893 and officially opened in 1894. This neoclassicist ensemble at Pekarska Street is the result of a collaboration between imperial-royal construction adviser Josef Braunseis (1837–1915) and Lviv architect Ivan Levynsky (1851–1919). The collage features black-and-white photographs taken on glass as a part of the department's archive (dating from approximately 1918–1939), alongside modern internal views of the library, museum halls and external view (early 20th century and 2024).

Empire (1918). Also, our project aims to facilitate future and continuous collaboration between Lviv, Kraków and Vienna.

Our international research shows that the history of the Anatomical Department in

Попередні результати спільного міжнародного дослідження свідчать, що історія кафедри анатомії у Львові була частиною загальноєвропейської, а точніше – загальногабсбурзької історії наукових мереж і обміну знаннями. Зокрема, проведені нами дослідження свідчать, що, по-перше, академічна мобільність в Габсбурзькій імперії справді вплинула на відновлення медичного факультету Львівського університету [3]. По-друге, наші архівні дослідження, проведені у Львівському обласному державному архіві (ДАЛО), Центральному державному історичному архіві України у Львові (ЦДІАЛ), Австрійському державному архіві (ÖStA) та Національному архіві в Кракові (ANK) підтверджують гіпотезу довготривалих і тісних міжнародних контактів між Львовом та іншими європейськими містами, зокрема, Лейпцигом, Краковом, Віднем та Прагою. А по-третє, європейські академічні мережі того часу формували університетське життя, враховуючи одночасно аспекти навчання, досліджень, публікацій, соціальних зв'язків, організації інституцій і навіть архітектур-

ного дизайну. Історичний аналіз будівельних планів, архівних джерел, музейних об'єктів, сучасних гравюр, фотографій та інших візуальних джерел з Відня, Кракова та Львова potwierджує схожість або ідентичність багатьох архітектурних та організаційних складових, зокрема щодо викладання анатомії.

Цьогорічні ювілеї вкотре підкреслюють важливість міжнародного співробітництва у сфері медичної освіти та інновацій. Наш проект, базуючись на прикладі професора Генрика Кадія, увиразнює історичну вагу академічних мереж та їхню неоціненну роль у формуванні академічного простору. Досяжними є відновлення спільних традицій навчання медицині для розвитку майбутніх освітніх і наукових проектів та зв'язків, що були історично втрачені між Львовом, Віднем та Краковом [4]. 240-річчя започаткування академічної медичної освіти та 130-річчя відновлення медичного факультету у Львові нагадують нам про необхідність продовжувати цю співпрацю для формування повноцінного та більш інтегрованого медичного простору в Україні та Європі.

Список літератури

1. Nadruga M, Zimenkovs'kyj B, Lucyk O, Kalynjuk T. Der Einfluss der Wiener Medizin auf die Entwicklung der Nationalen Medizinischen Danylo-Halyc'kyj-Universitat in Lemberg. [The influence of Viennese medicine on the development of the National Medical Danylo Halyc'kyj University in Lemberg (1784-1918)]. Strukturen and Netzwerk: Medizin und Wissenschaft in Wien 1848-1955. Vienna University Press. 425-448. 2018. <https://doi.org/10.14220/9783737009164.425>
2. Wincewicz A, Turek-Pietrzykowska M. Scientific and organizational achievements of Professor of Anatomy Henryk Kadyi - Rector Vigilantissimus Universitatis Leopoliensis. Rom J Morphol Embryol. 2017;58(4):1623-1629. PMID: 29556666.
3. Pidvalna U, Schaukal L, Bauer S, W. Gryglewski R, Gudyma Y, J. Weninger W, Mateshuk-Vatseba L. Henryk Kadyi and the formation of the medical faculty of the Lviv university (1894 - 1912) – a short introduction. Proc Shevchenko Sci Soc Med Sci. 2024;73(1). <https://doi.org/10.25040/ntsh2024.01.25>
4. Danylo Halysky Lviv National Medical University (1784-2024): bibliographic index / Editors: Nadruga M, Vasilieva S, Kril O.; Danylo Halysky Lviv National Medical University. Scientific library. – Lviv: Litration and Arts, 2024. – 284 [in Ukrainian].

Lviv has been a part of a Pan-European, and more specifically, Pan-Habsburg history of scientific networks and knowledge circulation. Our preliminary results are that, first, academic mobility in the Habsburg Empire did influence the re-establishment of the Medical Faculty at the University of Lviv [3]. Second, our archive research in the Lviv Regional State Archive (DALO), the Central State Historical Archive of Ukraine in Lviv (TsDIAL), the Austrian State Archive (ÖStA) and National Archives in Kraków (ANK) supports the hypothesis of long-lasting and close international contacts between Lviv and other European cities, such as Leipzig, Kraków, Vienna, and Prague. Third, European academic networks shaped university life in teaching, research, publication activities, social connections, institutional organization, and architectural design. The historical analysis of building plans, archival sources, museum objects, contemporary engravings, photographs and other visual sources from

Vienna, Kraków and Lviv shows many shared objects and practices, similar architectural (localities) and organizational structures in anatomy teaching.

This year's anniversaries highlight the significance of international collaborations for medical education and innovation. Our project, inspired by the example of Professor Henryk Kadyi, underscores the importance of historical academic networks and their role in shaping the academic landscape. By fostering connections between Lviv, Vienna, Kraków, and beyond, we can revitalize shared medical traditions and hope to enhance future educational and research endeavors [4]. The 240th anniversary of the initiation of academic medical education and the 130th anniversary of the restoration of the Medical Faculty in Lviv remind us of the need to continue nurturing these collaborations for a richer, more integrated medical landscape in Ukraine and Europe.

References

1. Nadruga M, Zimenkovs'kyj B, Lucyk O, Kalynjuk T. Der Einfluss der Wiener Medizin auf die Entwicklung der Nationalen Medizinischen Danylo-Halyc'kyj-Universität in Lemberg. [The influence of Viennese medicine on the development of the National Medical Danylo Halyc'kyj University in Lemberg (1784-1918)]. *Strukturen and Netzwerk: Medizin und Wissenschaft in Wien 1848-1955*. Vienna University Press. 425-448. 2018. <https://doi.org/10.14220/9783737009164.425>
2. Wincewicz A, Turek-Pietrzykowska M. Scientific and organizational achievements of Professor of Anatomy Henryk Kadyi - Rector Vigilantissimus Universitatis Leopoliensis. *Rom J Morphol Embryol*. 2017;58(4):1623-1629. PMID: 29556666.
3. Pidvalna U, Schaukal L, Bauer S, W. Gryglewski R, Gudyma Y, J. Weninger W, Mateshuk-Vatseba L. Henryk Kadyi and the formation of the medical faculty of the Lviv university (1894 - 1912) – a short introduction. *Proc Shevchenko Sci Soc Med Sci*. 2024;73(1). <https://doi.org/10.25040/ntsh2024.01.25>
4. Danylo Halytsky Lviv National Medical University (1784-2024): bibliographic index / Editors: Nadruga M, Vasilieva S, Kril O.; Danylo Halytsky Lviv National Medical University. Scientific library. – Lviv: Literature and Arts, 2024. – 284 [in Ukrainian].